

[Pia Dam.]

Tilsyneladende indeholder hverken læge-loven, loven om statshospitaler eller straffe-loven bestemmelser, som kan danne et effektivt værn mod misbrug af den nævnte art. Under hensyn til, at de personer, som typisk vil blive underkastet adfærdsterapi, er ganske forsvarsløse og ude af stand til at klage til myndighederne, må det anses for påkrævet, at lovgivningen er ganske klar på dette punkt.

Indenrigsministeren (Hans Hækkerup): Fru Pia Dam har spurgt mig, om dansk lovgivning indeholder bestemmelser, der forhindrer den såkaldte adfærdsterapi, og om jeg i benægtende fald vil overveje at foreslå gennemført en lovgivning med henblik herpå.

Idet jeg forudsætter begrundelsen for spørgsmålet bekendt gennem fru Pia Dams skriftlige motivering, skal jeg oplyse, at der ikke i dansk lovgivning, herunder i lov om sindssyge personers hospitalsophold, som vel nærmest måtte komme på tale i denne henseende, findes bestemmelser, som vedrører dette forhold. Derimod siges det i læge-lovens § 6, at en læge under udøvelsen af sin gerning forpligter sig til at vise omhu og samvittighedsfuldhed, ligesom læger er undergivet de almindelige bestemmelser i straffeloven, som eventuelt ville kunne bringes i anvendelse i de groveste tilfælde.

Med hensyn til den anden del af spørgsmålet, om jeg vil foreslå gennemført lovgivning med henblik på disse forhold, må jeg svare, at jeg ikke finder, at der foreligger noget umiddelbart behov derfor. Metoder af den omhandlede art anvendes ikke på danske hospitaler for sindslidende, og jeg kan med den lægeetik, man har herhjemme, ikke forestille mig, at nogen læge vil kunne tænkes at bringe sådanne metoder i anvendelse under sygdomsbehandling. Elektrochok anvendes i visse tilfælde, men ikke med det formål at være adfærdsmotiverende, men udelukkende som et led i selve sygdomsbehandlingen, idet de i visse tilfælde kan have en gunstig indflydelse på nervesystemet. Sådanne chok, som har været brugt i mange år, anvendes dog efter de oplysninger, der er forelagt mig, udelukkende, når patienten er bragt i narkose, og allerede dette udelukker jo, at en sådan behandling

skulle anvendes for at motivere patientens adfærdsmønster. Endvidere er forholdet det, at det antal læger, der går ind for denne behandling, også i udlandet, udgør et ganske forsvindende antal i forhold til de speciallæger, som tager afstand fra fremgangsmåden.

Hertil kommer, at det vil være særdeles vanskeligt at udforme retsregler til regulering af disse forhold, uden at man samtidig hæmmer lægernes mulighed for på andre områder at udøve den nødvendige sygdomsbehandling. Forholdet er jo i øvrigt det, at patienter, der er indlagt på hospitaler for sindslidende, gennem de regler, som findes om administrativ frihedsberøvelse, beskikkelse af tilsynsværge, tilsynsrådet for statshospitalerne, ombudsmandsinstitutionen m. v., har en sådan sikkerhed under deres hospitalsophold, at jeg ikke kan tænke mig, at en behandling som den her nævnte vil kunne blive bragt i anvendelse på et dansk sygehus, uden at dette straks vil blive konstateret, således at forholdet kan bringes til ophør.

Jeg vil derfor mene, at der, som forholdene er i dag, ikke er noget behov for lovbestemmelser, der forhindrer adfærdsterapi, men det er klart, at der vil blive grebet ind, hvis en sådan behandling skulle vinde indpas på danske hospitaler.

Pia Dam: Jeg takker ministeren for svaret, og jeg må sige, at i stort omfang er det tilfredsstillende, men udgangspunktet for spørgsmålet er, at den gruppe, der ville blive omfattet af behandlingsmetoden, i særlig grad er forsvarsløs, hvorfor det er samfundets pligt at sikre dem retsbeskyttelse. Jeg kommer selv i min skriftlige begrundelse for spørgsmålet ind på, at jeg ikke har grund til at antage, at behandlingsformen er bragt i anvendelse herhjemme, men da den norsk-amerikanske videnskabsmand, jeg henviser til i begrundelsen for spørgsmålet, har holdt et foredrag på Københavns universitet, indbudt af forældreforeningen for psykotiske børns vel, hvor han har introduceret behandlingsmetoden, synes jeg, der kunne være en grund til, at man af præventive grunde lovgav herom.

Med hensyn til, at der findes retsbeskyttelse for patienter, det vil sige for denne persongruppe, er der vel ofte en begrundet